

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Năm, ngày 13/11/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

BÀI 251

CÙNG KIẾP THỌ KHỔ

“*Cùng kiếp thọ khổ*” nghĩa là tận cùng kiếp số, chúng ta hết kiếp này thì lại phải sang kiếp khác để chịu khổ. Tập khí xấu ác của chúng ta đã có từ nhiều đời, hiện tại, chúng ta khởi tâm động niệm, lời nói, việc làm đều là “*tự tư tự lợi*”, “*danh vọng lợi dưỡng*”. Phật Bồ Tát không ngừng nhắc nhở, dạy bảo để chúng ta phản tỉnh.

Hòa Thượng nói: “***Trên Kinh Phật nói: “Bồ Tát sợ nhân, chúng sanh sợ quả*”**. Bồ Tát khởi tâm động niệm, hành động tạo tác đều cẩn trọng vì các Ngài biết tương lai nhất định sẽ có quả báo. Chúng sanh vô tri, vô giác nên tất cả khởi tâm động niệm đều tùy thuận theo tập khí xấu ác. Nếu có một chút cơ hội thì chúng ta liền ảo danh, ảo vọng, “*tự tư tự lợi*”; một chút không vừa lòng thì khởi tham, sân, si. Chúng ta đều hy vọng có thiện báo, nếu chúng ta khởi tâm động niệm, hành động tạo tác như vậy thì chúng ta không thể có thiện báo! Chúng ta muốn có thiện báo thì phải khởi niệm thiện, niệm thiện sẽ dẫn dắt hành động thiện lành. Thí dụ, chúng ta khởi ý niệm hỗ trợ các con ở miền núi cao, ý niệm thiện này sẽ dẫn dắt hành động, chúng ta thật làm thì việc mới thành.

Hòa Thượng nói: “***Chúng ta tuyệt đối không được khởi ý niệm ác. Chúng ta không khởi ý niệm ác thì chắc chắn sẽ không có hành động ác, từ đây chúng ta sẽ có thiện báo*”**. Đây là sự khác biệt giữa chánh pháp và tà pháp. Yêu Ma Quỷ Quái bảo chúng ta tin theo, làm theo họ, không cần thay đổi tâm xấu ác. Chánh pháp dạy chúng ta khởi tu từ tâm, chuyển đổi triệt để từ tâm. Chúng ta phải bắt đầu làm từ những hành động nhỏ bằng tâm chân thành, thanh tịnh, từ bi. Chúng ta phải khởi được tâm yêu thương vô điều kiện. Yêu thương của Ma là có điều kiện. Chúng ta phải yêu thương theo trình tự, bắt đầu từ Cha Mẹ, Thầy Cô, những người có ân, Tổ quốc của mình.

Ngày trước, có một đạo yêu cầu mọi người không được thờ Ông Bà, Tổ Tiên, rất đông người tin theo nên đã bỏ bàn thờ Tổ tiên. Hiện tại, nhiều người khởi tâm động niệm đều nghĩ đến việc xây dựng bá đồ cho riêng mình, không nghĩ đến lợi ích của chúng sanh. Trong xã hội ngày này, có rất nhiều học thuyết, giáo phái khác nhau, thậm chí có những học thuyết mượn những mỹ từ của nhà Phật. Trong **“Bồ Tát Chế Nhạo Kinh”**, Phật nói: **“Thời kỳ mạt pháp, Ma tử, Ma tôn dùng hết những mỹ từ của Phật pháp”**. Nhiều người dùng mỹ từ của Phật pháp để trục lợi, mỗi chúng ta đều có nguy cơ rơi vào tà kiến. Hòa Thượng từng nói: **“99% chúng ta có nguy cơ rơi vào tà kiến”**. Nếu chúng ta đang làm những việc hy sinh phụng hiến mà chúng ta bỏ không làm nữa thì đây là chúng ta đã bị thoái tâm. Chúng ta tu học Phật pháp thì tâm chúng ta phải ngày càng rộng lớn. Nhà Phật gọi đây là: **“Tâm bao thái hư, lượng trùm pháp giới”**. Tâm thiện lành là tâm dung chứa được khắp pháp giới.

Hằng ngày, chúng ta muốn có thiện báo nhưng tâm chúng ta tư lợi, lợi mình, tổn người. Hòa Thượng từng nói: **“Chúng ta chưa làm được Phật Bồ Tát, Thánh Hiền thì chỉ ít chúng ta hãy làm một người quân tử”**. Quân tử là bậc chính trực, quang minh chính đại, không ngại khó khăn, tránh xa nơi có lợi. Nếu chúng ta có tiền tài, danh vọng, địa vị thì chúng ta phải dùng tiền tài, danh vọng, địa vị đó để làm lợi ích cho nhiều người, không dùng để riêng mình hưởng thụ.

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta hy vọng có thiện báo thì phải tuyệt đối không khởi một ý niệm ác”**. Ý niệm tư lợi là ác, ảo danh, ảo vọng, hưởng thụ “*nắm dục sáu trần*”, “*tham, sân, si, mạn*” là ác. Hòa Thượng từng nói: **“Giáo học của Phật pháp, trước sau không rời nhân quả”**. Đây là sự khác nhau giữa Phật pháp chân chính và Tà pháp. Phật pháp chân chính bắt đầu từ nhân quả, xây dựng trên nền tảng nhân quả.

Trước đây, có người nói với tôi rằng, họ không thể không nói dối, không thể không sát sanh, không thể không trộm cắp. Có người dạy họ là, họ vẫn có thể nói dối, sát sanh, chỉ cần họ dùng một phần số tiền có được để làm thiện là được. Những người này tin tưởng và làm theo, khi quả báo hiện tiền thì họ không hiểu tại sao. Đây là do họ bị dạy sai. Nếu chúng ta làm sai thì nhất định

phải nhận quả báo. Phật pháp Tiểu thừa và Phật pháp Đại thừa đều được xây dựng trên nền tảng nhân quả.

Hòa Thượng nói: ***“Trong “Giới Kinh” Phật nói: “Người chết làm dê, dê chết làm người”. Chúng sanh mê hoặc, điên đảo nên ở trong vòng luân hồi làm càn, làm quấy. Nhiều người cho rằng sát sanh, ăn thịt chúng sanh cũng không sao. Họ không biết quả báo ở tương lai, khi quả báo đến trước mặt thì họ hối hận không kịp!”***.

Hòa Thượng nói: ***“Phật nói với chúng ta: “Sát sanh chi tội, cùng kiếp thọ ư”, câu nói này là thật, rất đáng sợ! Về sau, nếu chúng ta không vượt thoát được Tam giới thì chúng ta nhất định phải nhận quả báo. Hằng ngày, nếu chúng ta quán sát những việc mình đã làm thì có thể thấy”***.: ***“Sát sanh chi tội, cùng kiếp thọ ư”*** nghĩa là nếu chúng ta sát sinh thì tội nghiệp này sẽ kéo dài từ kiếp này sang kiếp khác. Nếu chúng ta phải nhận quả báo thì đời sau sẽ xấu hơn đời trước, từng đời, từng đời sẽ thấp hơn.

Chúng ta rất may mắn, chúng ta được học tập Phật Bồ Tát, học tập Thánh Hiền nên chúng ta biết làm việc thiện, việc lợi ích chúng sanh, tích công bồi đức. Tuần sau, nếu mọi người lên Sơn Tây sẽ nhìn thấy tôi đã cho chuyển các vườn rau thổ canh thành những vườn hoa. Sắp tới, ở Hòa Phú, tôi cũng sẽ làm như vậy trên mảnh đất 500m², để các con được trải nghiệm, học hỏi. Hằng ngày, chúng ta làm những việc cụ thể để lợi ích cho mọi người, lợi ích cho chúng sanh.

Chúng ta quán sát, hằng ngày, khởi tâm động niệm, hành động tạo tác của chúng ta có chân thật lợi ích cho mọi người hay không? Hôm qua, tôi nhìn qua Camera thì thấy mọi người chở một xe ô-tô rau, đậu về tặng các trường. Chúng ta lao động không phải để lợi ích cho riêng mình mà cho cộng đồng, xã hội. Nếu chúng ta tích cực làm việc lợi ích cho cộng đồng thì tương lai chúng ta có chỗ tốt để đi.

Trên ***“Kinh Nhân Quả”*** nói: ***“Muốn biết đời trước chúng ta tạo tác những hạnh nghiệp gì thì nhìn ngay trong đời này những gì chúng ta đã thọ nhận”***. Đời trước tôi không tu phước, tôi có tu được một chút tuệ nên may mắn đời này được học Phật pháp với Hòa Thượng. Đời trước tôi không tu phước nên sinh ra

trong một gia đình bần cố nông nghèo khổ! Đây cũng là một sự may mắn. Người xưa nói: *“Giàu sang học đạo khó, nghèo khổ học đạo dễ”*. Gia đình tôi là bần cố nông nhưng chúng tôi vẫn có cơm để ăn. Ba tôi trồng lúa rất năng suất, mỗi năm ba tôi trồng được ba vụ nên trong khi các gia đình khác phải ăn cơm trộn khoai, bo bo thì nhà tôi vẫn có gạo. Đời này, tôi có chút thiện căn nên đã gặp được Phật pháp.

Hòa Thượng nói: *“Từ sáng mừng 1 Tết đến ngày cuối năm 30 Tết, chúng ta quán sát mỗi ngày từ sáng sớm đến chiều tối, mình đã khởi lên ý niệm gì, nói ra những lời gì, làm ra những việc làm gì. Đương nhiên là chúng ta có thiện nghiệp nhưng thiện nghiệp rất ít, ác nghiệp quá nhiều”*. Những gì liên quan đến *“tự tư tự lợi”*, hưởng thụ *“năm dục sáu trần”*, *“tham, sân, si, mạn”* đều là ác nghiệp. Người xưa nói: *“Người mạnh sẽ lôi người yếu đi”*. Nếu chúng ta làm ác nhiều, làm thiện ít thì chúng ta sẽ bị quả báo ác kéo đi. Nếu chúng ta làm thiện nhiều thì quả báo thiện sẽ kéo chúng ta đi. Do vậy, chúng ta phải tích cực làm những việc thiện lành, để thiện nghiệp mạnh hơn ác nghiệp. Trong đời này, nếu chúng ta làm việc ác nhiều thì quả ác nhất định sẽ đến, chúng ta làm thiện nhiều thì quả báo thiện nhất định sẽ xuất hiện.

Mấy hôm trước, thời tiết ở Hà Nội khắc nghiệt, tuy trong người tôi có nhiều bệnh, nhưng tôi không để mình có thời gian rảnh rỗi. Tôi đã thu hoạch khoảng 500kg khoai, cải tạo lại đất, trồng bắp cải, súp-lơ, su hào và gói 6 nôi bánh với khoảng 70kg gạo nếp. Nhiều người đã được ăn bánh và mang quà về tặng cho Cha Mẹ. Với tôi, những việc này rất đơn giản, dễ làm, đây là tôi tích cực làm việc thiện. Tôi nói chi tiết để mọi người hiểu rằng, hằng ngày, chúng ta có thể làm những việc nhỏ để lợi ích cho mọi người. Chúng ta phải hiểu rõ đạo lý này để điều chỉnh khởi tâm động niệm, hành động, lời nói của chính mình.

Hòa Thượng nói: *“Chúng ta tử tế quán sát những người xung quanh chúng ta, có mấy người chân thật chăm chỉ tu hành! Người chân thật chăm chỉ tu hành, tích công bồi đức, thiện nghiệp nhiều hơn ác nghiệp, ý niệm thiện nhiều hơn ý niệm ác thì chắc chắn ngay trong đời này, đời sống của họ thuận lợi nhiều, chướng ngại ít”*. *“Thuận lợi”* ở đây, không phải là chúng ta có tiền bạc, địa vị mà chúng ta không bị nhiều bệnh khổ. Nếu chúng ta không có phước thì bệnh nhẹ trở thành bệnh nặng.

Hôm qua, cháu gái tôi bị sốt, ban đầu, tôi nghĩ đến việc đưa cháu đi bệnh viện nhưng sau đó, tôi nhắc mọi người niệm Phật và đi nấu lá tía tô để uống, sau đó, cháu tôi đã khỏe lại. Lần sau, nếu trong nhà tôi có người sốt thì tôi sẽ nhắc mọi người nấu lá tía tô để uống. Hòa Thượng nói: ***“Thiện nghiệp nhiều hơn ác nghiệp thì mọi việc tự nhiên thuận lợi, không có chướng ngại”***.

Hòa Thượng nói: ***“Người mà thiện nghiệp nhiều hơn ác nghiệp thì đời sau nhất định có thân người, thậm chí có thể sinh lên cõi trời. Người được thọ sanh hưởng lên trên rất ít. Phật đã đưa ví dụ để chúng ta thấy rằng, khi đã mất đi thân người thì rất khó có lại được”***. Hằng ngày, chúng ta chìm đắm trong tham, sân, si. Tâm tham sẽ dẫn chúng ta vào đường Ngạ quỷ, tâm sân thì dẫn chúng ta đọa vào Địa ngục, tâm si thì dẫn chúng ta đọa vào đường Súc sanh.

Hòa Thượng nói: ***“Năm xưa, Thế Tôn ở vườn của Cấp-Cô-Độc, nắm một nắm cát lên tay sau đó buông tay để cát rơi xuống, trên móng tay còn lại một chút cát. Học trò hỏi thì Ngài nói, chúng sanh có được thân người như cát còn lại trên móng tay ta, cát ở trên trái đất là chúng sanh không có được thân người”***. Trên Kinh cũng đưa ra thí dụ, có một con rùa mù một trăm năm nổi lên mặt biển một lần, một bông cây một trăm năm mới trôi qua một lần, việc có được thân người cũng khó như con rùa mù đó có thể chui đầu qua bông cây.

Hòa Thượng nói: ***“Sự thật này chúng ta phải bình lặng mà quán sát, chúng ta đời sau có thể có được thân người hay không thì chính chúng ta tự biết, không cần phải đi hỏi người khác. Trong cuộc sống hằng ngày, trong đầu chúng ta nghĩ tưởng đến việc gì? Thiện niệm nhiều hơn ác niệm thì đời sau chúng ta nhất định sẽ được thân người. Nếu ác niệm nhiều hơn thiện niệm thì sức mạnh của ác niệm sẽ mạnh hơn thiện niệm, vậy thì nhất định chúng ta sẽ đọa vào Tam Đò”***. “Tam Đò” chính là ba cõi Ngạ quỷ, Súc sanh, Địa ngục.

Hòa Thượng nói: ***“Có rất nhiều đồng tu ngày ngày niệm Phật, tụng Kinh, nhưng tại sao họ vẫn sinh phiền não, tại sao không thể tiêu được tội nghiệp? Đây là vì trong lòng họ chưa có Phật!”***. Nhiều người ngày ngày niệm Phật nhưng trong lòng chưa có Phật. Trong lòng có Phật là có tâm của Phật, nguyện của Phật và hạnh của Phật. Trong lòng không có Phật thì tâm sẽ không nghĩ về

chúng sanh, việc làm không phải là vì chúng sanh. Người xưa nói đây là: “*Hữu khẩu vô tâm*”. Miệng niệm Phật nhưng tâm không có Phật.

Hòa Thượng nói: “***Chúng ta học Phật, đọc Kinh, Kinh điển là lời Phật giáo huấn chúng ta. Chúng ta phải có thể làm được những lời dạy trên Kinh, nếu chúng ta làm không được thì cho dù mỗi ngày chúng ta đọc Kinh thì cũng không thể tiêu trừ nghiệp chướng, chúng ta nhất định phải làm được!***”. Chúng ta chân thật làm theo những lời giáo huấn của Phật thì nghiệp chướng chân thật được tiêu trừ. Phật dạy chúng ta phải hy sinh phụng hiến, chí công vô tư.

Hôm trước, có một người là quản lý trung tâm ngoại ngữ nói với tôi, anh chưa thấy một nơi nào tổ chức kỷ niệm ngày lễ 20-11 trọng đại như vậy để tri ân các Thầy Cô. Chúng ta tán dương những tấm gương chân thật vì người mà hy sinh phụng hiến để mọi người cùng phát tâm làm. Chúng ta chân thật làm được như những lời dạy của Phật thì nghiệp chướng của chúng ta chân thật được tiêu trừ. Nếu chúng ta đọc mà không làm thì nghiệp chướng của chúng ta không thể tiêu trừ. Có nhiều người học Phật lâu năm nhưng vẫn phiền não, khổ đau, đây là vì họ không thật làm. Nếu chúng ta thật làm thì tự nhiên chúng ta sẽ không có chướng ngại. Chúng ta thật làm thì chúng ta sẽ buông bỏ ảo danh, ảo vọng, làm bằng tâm chân thành, thanh tịnh, từ bi. Bài hôm nay, Hòa Thượng nhắc, nếu chúng ta không cẩn trọng thì chúng ta “*cùng kiếp thọ khổ*”, đời này đã thọ khổ nhưng đời sau còn khổ hơn. Nếu chúng ta không cẩn trọng thì từng đời của chúng ta sẽ ngày càng xuống thấp hơn. Chúng ta quán sát khởi tâm động niệm, lời nói, hành động tạo tác của mình thì sẽ biết tương lai chúng ta tốt hơn hay xấu hơn!

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

*Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót.
Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài
liệu học tập Mang lại lợi ích cho mọi người!*